(prædictus) personaliter accessit extra civitatem Veronæ ad accipiendum Dominium aliarum civitatum, & Veronam rediit XIII. Augusti. Demum XVII. Septembris Dominus Mastinus de la Scala frater ejusdem Domini Alberti, qui licèt secundus & junior esset, magis erat doctus in dominio & cautelis, movit se de Verona ad accipiendum dominia particulariter civitatum, & castrorum Districtuum civitatum ipsarum, in eisdem disponendo de Custodibus, & Rectoribus eorumdem. Eodem Anno circa ultimum Decembris Bartholomæus, & Zilibertus fratres, & naturales filii Domini Canis Grandis de la Scala diffamati & accusati de pensatione mortis & status contra Dominos Albertum, & Mastinum de la Scala, capti fuerunt, & in carceribus communis Veronæ positi & perpetuò condemnati. Et ea vice Magister Franciscus eorum Magister judicatus est; & per terram trainatus ad furcas tumbæ suspensus est.

MCCCXXX, nono Junii, Dominus Mastinus de la Scala secundus cum ejus exercitu & comitiva ivit in Ripária Brixiensi, & plura castra, & loca obtinuit usque prope civitatem Brixiæ, villas & loca devastando, & ibidem moram traxit per mensem. Et eo Anno II. Septembris Dominus Mastinus de la Scala prædictus cum ejus exercitu rediit in territorium Districtus Brixiæ, & obtinuit totam Riperiam, & Vallem Sabiæ, & multa loca alia primitus non obtenta, & per mensem vel circa ibidem moram traxit.

MCCCXXXI. XVIII. Novembris, Dominus frater Thebaldus Ordinis Fratrum Eremitarum Episcopus Veronensis, cùm jam esset (annorum XC.) ex catharro mortuus est, & sedit in Episcopatu Annis XXXVI. Et eo Anno XXVII. Novembris factus fuit Episcopus Veronæ ~~frater~~ dominus Nicolaus Abbas Villæ-Novæ, & sedit in Episcopatu (Annis V.) vel circa; deinde morte naturali decessit.

MCCCXXXII. VII. Junii, Dominus Mastinus de la Scala civitatem Brixiæ obtinuit per proditionem sibi traditam per infrascriptos, videlicet Conradinum de Bichis, & Nigrum de Bruxatis, & quatuor alios Nobiles de Brixia cum eorum sequacibus, & amicis. Et Dominus Marsilius de Carraria nomine Domini Mastini ~~de la Scala~~ duxit tractatum prædictum nomine ipsius Domini Mastini, & Rector ipsius civitatis tunc temporis factus est; Et per triduum Guelfi ~~ipsius~~ civitatis Brixiæ habuerunt licentiam interficiendi Gibellinos civitatis Brixiæ, & Districtus, operâ Domini Alberti de la Scala per consilium sibi datum per Dominum Marsilium de Carraria prædictum. Et in brevi tempore his peractis omnia castra & loca Districtus Brixiæ venerunt ad obedientiam, & mandata Domini Mastini de la Scala prædicti. (Et in ipso die natus est Dominus Canis Grandis secundus). Eodem Anno XXII. Novembris Domini Rectores civitatum Mediolani, Ferrariæ, Mantuæ, Veronæque Ligam fecerunt contra Regem Bohemiæ, qui tenebat certas civitates, & terras Lombardiæ, & inter se dictas terras diviserunt, videlicet Pergamum, & Cremonam Domino Mediolani; Mutinam Domino Ferrariæ; Regium Dominis Mantuæ; & Parmam Domino Veronæ. Et sic prædicti Domini Lombardiæ (requisiti sunt ad Ligam) cum Florentinis, & Rege Roberto contra Regem Bohemiæ, (quæ Liga) Veronæ per Sindicos & Ambasciatores Regis Roberti, & Florentinorum firmata est circa finem Martii, positâ taleâ inter ipsos de tribus millibus equitum, & duorum millium peditum.

MCCCXXXIII. primo Aprilis. Dominus Mastinus de la Scala cum ejus exercitu, & comitiva requisitus à Domino Obizone Marchione Estensi Domino civitatis Ferrariæ ivit in auxilio dicti Domini Marchionis contra Dominum Beltrandum Cardinalem Hostiensem, & Legatum, ac Dominum Generalem civitatis Bononiæ, & Romandiolæ, qui erat in obsessu civitatis Ferrariæ, & ibi fecerat unam bastitam. Cum dictis Domino Mastino, & Marchione Estense interfuerunt gentes equites, & pedites Dominorum de Mediolano, & de Mantua (&c.) Et XIV. dicti mensis exiverunt civitatem Ferrariæ, aciebus, & feritoribus ordinatis contra ipsum Dominum Legatum, & ejus exercitum, per terram, & aquam Padi contra ipsos viriliter pugnantes, & ejus bastitam per vim eisdem inimicis auferentes, & comburentes; & multi ex eis captivati, & morti traditi sunt; inter quos fuit Comes de Armignaco; & ultra mille quingentos carceribus consignati, & in bottino ultra duo millia equorum consignati fuerunt, & plurima alia spolia infinita vendita in bottino ultra XIV. millia Florenorum, exceptis donis factis pluribus (Nobilibus) de communitate bottini, & pluribus (furatis rebus), & occultatis per cives Ferrariæ, & per Soldatos, quæ excesserunt numerum prædictum. Eodem Anno circa medium Augusti Dominus Carolus filius Regis Bohemiæ per Dominum Mastinum de la Scala honorificè receptus est, & in Episcopali Curia duobus diebus requievit, & in recessu ejusdem de equis, & palafrenis ab ipso Domino Mastino, & alia plurima dona recepit; & per Pontem Corvariæ versus Tridentum ipse Dominus Carolus in castro Avii noctificavit. Et eo Anno octavo Octobris Dominus Joannes Rex Bohemiæ Pater ipsius Domini Caroli applicuit Veronam, & in propriis Palatiis habitationis Domini Mastini de la Scala honorificè receptus est, & multis donis eidem ex equis, & aliis exeniis præsentatus. Demum inde die sequenti versus Tridentum per castrum (& pontem) Corvariæ Tridentum reversus est ad propria.

MCCCXXXIV. Dominus Mastinus de la Scala cum ejus exercitu, & Liga Dominorum Mediolani, Ferrariæ, & Mantuæ XX. Januarii posuerunt exercitum circa castrum Brexelli districtus Parmæ super ripam fluminis Padi situm, distans à Parma per XII. milliaria, à Regio XV., & à Cremona XXVI., & fecerunt unum Pontem supra Padum, & dictum castrum vallaverunt triplici fovea; & lignamina, asseres, funes, ferramenta, victualia, & alia necessaria portabantur de Verona usque ad exercitum supradictum. Et eo Anno XXIII. Februarii Domini Hector (de Panico) de Bononia, Gothofredus de Sesso de Regio, Joannes de Manfredis de Regio, & plures alii nobiles existentes in castro Corrigii, districtus Regii, cum quingentis militibus de Verona, & Ligæ supradictæ casualiter equitaverunt contra Civitatem, & Villas districtus Regii: contra quos occurrit Dominus Gibertus de Fojano de Regio tunc Dominus Civitatis ejusdem, & cum ejus militia cepit eosdem Dominos Hectorem